

Desmuntant la República

de la democràcia a la dictadura a través dels documents de la Xarxa d'Arxius Municipals

Per commemorar el Dia Internacional dels Arxius, que se celebra cada 9 de juny, la Xarxa d'Arxius Municipals (XAM) de la Diputació de Barcelona proposa enguany la mostra virtual «Desmuntant la República», en què es presenten 129 documents procedents de 48 arxius d'ajuntaments de municipis menors de 10.000 habitants, gestionats pels arxivers itinerants d'aquesta corporació. La mostra conté documents de la demarcació de Barcelona d'origens i tipologia diversos, del període comprès majoritàriament entre el 1936 (inici de la guerra) i el 1952 (fi del racionament), i que permeten resseguir l'esclat de la Guerra Civil, la victòria del bàndol franquista amb la consegüent supressió de les institucions republicanes i l'inici i consolidació de la dictadura del general Franco. Podeu visitar-la al web www.diba.cat/web/desmuntant-la-republica.

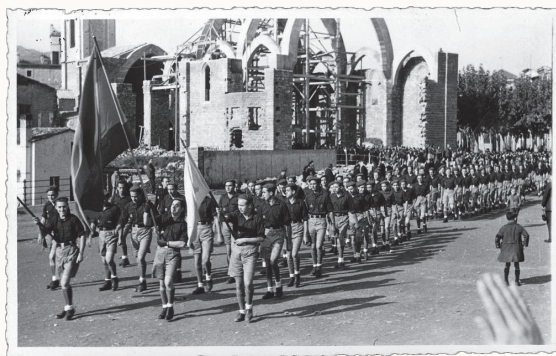
«Desmuntant la República» està confeccionada amb documents seleccionats per l'equip d'arxivers del Programa de Manteniment de la Xarxa d'Arxius Municipals de l'Oficina de Patrimoni Cultural de la Diputació de Barcelona, a partir dels materials dipositats als arxius dels ajuntaments dels municipis adherits al programa esmentat.

Testimonis d'un canvi sense precedents

Tots els documents de l'exposició es presenten en una galeria d'imatges organitzada en set àmbits temàtics i que testimonien els profunds canvis polítics, socials, econòmics i culturals del període: Vida Republicana; Símbols i propaganda; Campanyes, ajuts i subsidis; Conseqüències de

Arxiu Municipal de Vacarisses. 1939. Carta d'un presoner de guerra.

Arxiu Municipal de Sallent. 1943. Desfilada de la Falange.

la guerra; Repressió franquista; FET y de las JONS, i Commemoracions franquistes. Cartells dels dos bàndols, paper moneda municipal, fitxes d'inscripció a la Falange, circulars, fotografies, publicitat... són alguns dels materials que es presenten per evocar la fi d'un règim i la consolidació d'un altre de diametralment oposat.

A més dels documents esmentats, la mostra virtual inclou un article de presentació escrit pel doctor **Carles Santacana**, professor d'història contemporània de la Universitat de Barcelona, i un mapa per a geolocalitzar els arxius municipals on és dipositada aquesta documentació a la demarcació de Barcelona. Per acabar, també s'inclouen dos audiovisuals: la filmació del 1945 *Avinyó celebra el VI Aniversario de su Liberación*, conservada a l'arxiu municipal d'aquesta vila del Bages, i l'entrevista enregistrada expressament per a aquesta exposició a **Miquel Corominas** i **Jordi Vilar**, veïns d'Avinyó que apareixen al primer audiovisual.

Aquesta mostra complementa, des del vessant arxivístic, una altra proposta de Cultura de la Diputació de Barcelona per commemorar el 80è aniversari de la fi de la República i

l'inici del franquisme: «1939. L'abans i el després», una exposició compartida que ofereix un recorregut transversal per 25 museus de la Xarxa de Museus Locals.

Documents a l'abast de tothom

«Desmuntant la República» és la vuitena exposició virtual que l'Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona ha organitzat a partir d'un eix temàtic. Com en aquest cas, altres mostres han aprofitat una efemèride concreta, com ara «L'obra de la Mancomunitat de Catalunya als municipis» o «Uns altres refugiats»; d'altres, en canvi, han volgut mostrar l'evolució d'un àmbit determinat, com per exemple l'economia a «Factures amb estil», el teatre amateur a «Papers de teatre» o la cultura popular a «La festa major». Podeu veure-les totes al web www.diba.cat/web/opc/xam-exposicions-virtuals.

Amb accions de difusió com són les exposicions virtuals es vol apropar el contingut del patrimoni documental local a la societat i contribuir a suscitar-ne l'interès, alhora que es posa en valor la importància d'una correcta gestió dels fons dels arxius municipals.